HE 86/2025 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Petra Portaankorva
Tilannekeskuksen johtaja
Lapin hyvinvointialue

HE 86/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

- Lapin hyvinvointialue pitää hallituksen esitystä ajankohtaisena ja tärkeänä huomioiden turvallisuusympäristössä viime vuosina tapahtuneet muutokset ja Pohjois-Atlantin liiton jäsenyyden mukanaan tuomat velvoitteet jäsenvaltioille.

Valmiussuunnittelu

- Lakiesityksen johdosta tehtävä valmiussuunnittelu tulee toteuttaa kansallisesti ohjattuna ja siihen tulee kohdentaa riittävät resurssit hyvinvointialueille, huomioiden myös suunnitelmien edellyttämä harjoittelu.

- Lainmuutoksen 53 b §:ssä edellytettyjen toimintojen turvaaminen tulee vaatimaan Lapin hyvinvointialueelta merkittävää lisäresursointia valmiussuunnitteluun.

Terveydenhuollon kapasiteetin ylläpitäminen

- Lapin hyvinvointialueella tulee pitää yllä riittävä terveydenhuollon kapasiteetti, jotta terveydenhuollon toimintaedellytykset ovat olemassa myös poikkeusoloissa. Hyvinvointialueen säästöpaineet uhkaavat supistaa harvaa palveluverkkoa nykyisestä, mikä vaikeuttaa toimintaa myös poikkeusoloihin varautumisen näkökulmasta.

- Länsi-Pohjan keskussairaalan laaja-alaisen erikoissairaanhoidon valmiuden ylläpitäminen on ensiarvoista ja tukee kansallista varautumista sekä hoidollisen kapasiteetin että monikansallisten evakuointireittien osalta.

- Lakiesityksen 53 b §:ssä korostetaan terveydenhuollon toimintojen hajasijoittamista ja turvaamista poikkeusoloissa, joka on ristiriidassa toimintojen keskittämistä edellyttävän sairaalaverkkolain kanssa.

Taloudelliset näkökohdat

- Lapin maakunnan strateginen sijainti on jo nyt lisännyt Lapin hyvinvointialueen kustannuksia. Lakiesityksessä esitetty Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Natolle annettava virka-apu tulisi korvata hyvinvointialueille täysimääräisesti myös muissa kuin suuria voimavaroja sitovissa tai pitkittyneissä tilanteissa.

- Hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien välisen yhteistyön edellyttämiin lisävelvoitteisiin tulee saada täysimääräinen lisärahoitus kohdennettuna sille hyvinvointialueelle, jolle lisävelvollisuuksia ja –kustannuksia aiheutuu. Lisärahoituksessa on huomioitava myös ensihoidon lisäresurssit sekä materiaalinen varautuminen lääkkeiden, hoitotarvikkeiden ja lääkinnällisten laitteiden osalta.